

На основу члана 128е став 8. и члана 128њ став 8. Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010, 14/2015 и 19/2025) и члана 15а став 1. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС, 44/2018 и 19/25), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О БЛИЖИМ УСЛОВИМА ОТПИСА И КОНВЕРЗИЈЕ ЕЛЕМЕНАТА КАПИТАЛА И ПОДОБНИХ ОБАВЕЗА БАНКЕ

1. Овом одлуком прописују се ближи услови отписа и конверзије елемената капитала и подобних обавеза банке, односно банке у реструктурирању применом мере из члана 128е Закона о банкама (у даљем тексту: Закон), као и ближи услови и начин вршења отписа и конверзије подобних обавеза банке у реструктурирању применом инструмента расподеле губитака.

2. Народна банка Србије може извршити отпис и конверзију одговарајућих елемената капитала и подобних обавеза банке на следеће начине:

1) независно од примене инструмента реструктурирања, у случају да се ова мера примењује пре покретања поступка реструктурирања;

2) заједно са једним или више инструмента реструктурирања, у случају да се ова мера примењује након покретања поступка реструктурирања, с тим што се отпис и конверзија врше пре примене одговарајућег инструмента реструктурирања.

3. Отпис и конверзија одговарајућих елемената капитала банке из тачке 2. ове одлуке примењују се на све елементе тог капитала који испуњавају услове за укључење у обрачун капитала банке у пуном износу, без обзира на то да ли је банка, и у ком износу, укључила у обрачун капитала.

4. Када је лице за реструктурирање посредно, преко других лица у истој групи за реструктурирање, ималац одговарајућих елемената капитала банке на коју се примењује мера отписа и конверзије или поверилац по подобним обавезама те банке – мера отписа и конверзије према тој банци спроводи се заједно с применом те мере на нивоу њеног матичног друштва или на нивоу других матичних друштава која нису лица за реструктурирање, и то тако да се губици ефективно преносе на лице за реструктурирање, а да оно докапитализује банку на коју се примењује мера отписа и конверзије.

5. Народна банка Србије може извршити отпис и конверзију подобних обавеза банке независно од примене инструмената реструктурирања само ако те обавезе испуњавају услове који су за квалификоване подобне обавезе банке која је зависно друштво лица за реструктурирање а сама није лице за реструктурирање прописани одлуком којом се уређује минимални захтев за капиталом и подобним обавезама банке, осим услова да је преостали рок доспећа тих обавеза годину дана или дужи.

6. При примени члана 128р Закона узима се у обзир следеће:

1) ниједан акционар ни поверилац банке не може бити у неповољнијем положају у односу на онај који би имао да је над банком покренут стечајни поступак, што значи да укупна вредност акција и потраживања која акционару, односно повериоцу преостају након отписа и конверзије не може бити мања од износа који би том акционару, односно повериоцу припао у стечајном поступку;

2) једнак је третман поверилаца чија су потраживања у истом исплатном реду у стечајном поступку према закону којим се уређују стечај и ликвидација банака.

Ради примене става 1. одредба под 2) ове тачке, процена извршена у складу с чланом 128з Закона садржи укупан износ који би припао сваком исплатном реду поверилаца у случају спровођења стечајног поступка, као и процентуално изражено учешће сваког од поверилаца истог исплатног реда у том износу сразмерно висини његових потраживања.

7. Елементи капитала банке која је подређено друштво не отписују се у већој мери, односно не конвертују се под неповољнијим условима у односу на елементе капитала који су у истом исплатном реду у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака, односно на потраживања по основу оснивачког капитала која се намирају из вишка деобне масе у складу са законом – а који се отписују или конвертују на нивоу матичног друштва те банке.

8. Народна банка Србије може да примени различите стопе конверзије за различите категорије акционара и поверилаца ако је то неопходно за остваривање циљева реструктурирања, узимајући у обзир одредбе тачке 6. став 1. ове одлуке.

9. Народна банка Србије утврђује начин одређивања одговарајуће надокнаде за обештећење поверилаца у случају да су због примене

различитих стопа конверзије на различите категорије елемената капитала и обавеза ти повериоци оштећени, узимајући у обзир тачку 6. став 1. одредба под 1) ове одлуке.

Народна банка Србије одређује стопе конверзије тако да за сваког акционара или повериоца банке очекивана вредност њихових потраживања – укључујући потраживања по основу инструмената капитала у смислу одлуке којом се уређује адекватност капитала банке (у даљем тексту: инструменти капитала) – након примене отписа и конверзије буде најмање једнака или већа од вредности потраживања која би се остварила да је над банком покренут стечајни поступак, и то:

1) за повериоца чије је потраживање у целости конвертовано у капитал, процењена вредност примљеног инструмента капитала треба да буде једнака или већа од очекиване вредности наплаћеног потраживања у случају спровођења стечајног поступка над банком;

2) за повериоца чије је потраживање делимично конвертовано у капитал, процењена вредност примљеног инструмента капитала треба да буде најмање једнака очекиваној вредности наплаћеног потраживања у случају спровођења стечајног поступка, умањеној за процењену вредност његовог преосталог потраживања након конверзије;

3) при конверзији подобних обавеза или других инструмената у капитал, процењена вредност примљеног инструмента капитала може да буде већа, мања или једнака вредности коју је имало потраживање или инструмент.

Када је укупна процењена вредност капитала који би оштећени повериоци примили након смањења вредности и конверзије већа или једнака износу процењене вредности потраживања, за потребе примене тачке 6. став 1. одредба под 1) ове одлуке не примењују се различите стопе конверзије. У супротном, ако је укупна процењена вредност капитала из овог става мања од износа процењене вредности потраживања, Народна банка Србије примењује различите стопе конверзије.

10. Народна банка Србије при одређивању стопа конверзије нарочито обезбеђује да:

1) акционари банке у реструктурирању први сnose губитке;

2) повериоци банке у реструктурирању сnose губитке након акционара те банке у складу с редоследом наплате њихових потраживања који би се примењивао у случају да је над том банком покренут стечајни поступак;

3) према повериоцима који би у случају спровођења стечајног поступка ушли у исти исплатни ред поступа се на једнак начин, ако није другачије уређено законом којим се уређују стечај и ликвидација банака.

Народна банка Србије одређује стопе конверзије уз примену тачке 6. став 1. одредба под 2) ове одлуке.

У случају да би након примене мера и инструмената реструктурирања односна категорија поверилаца остварила губитке, односно да би вредност потраживања (укључујући потраживања по основу инструмената капитала) била мања од вредности потраживања те категорије пре покретања реструктурирања – Народна банка Србије не спроводи конверзију осталих подобних обавеза и инструмената или одређује мању стопу конверзије.

11. Ако је независном проценом вредности имовине и обавеза банке из члана 128з Закона утврђено да је вредност укупне имовине те банке негативна или нулта, Народна банка Србије решењем којим се врши отпис или конверзија из члана 128е Закона, односно решењем о покретању поступка реструктурирања из члана 128и Закона којим се одређује примена инструмента расподеле губитака – у потпуности поништава акције банке или их преноси повериоцима чија су потраживања предмет примене ове мере, односно инструмента, у зависности од осталих мера које се предузимају.

Ако је вредност укупне имовине из става 1. ове тачке позитивна, Народна банка Србије решењем о отпису и конверзији из члана 128е Закона, односно решењем о покретању поступка реструктурирања из члана 128и Закона којим се одређује примена инструмента расподеле губитака – знатно смањује номиналну вредност акција и друга одговарајућа права акционара банке, тако да њихова укупна вредност не прелази вредност укупне имовине из тог става, односно преноси их повериоцима чија су потраживања погођена применом ове мере, односно инструмента.

При разматрању да ли да поништи и/или пренесе акције, односно друге инструменте основног акцијског капитала, у случају из става 1. ове тачке (са или без знатног смањења вредности), Народна банка Србије узима у обзир све специфичности ових акција или других инструмената (као што су специфична права гласа, листираност на берзи и сл.).

12. Након примене отписа и конверзије одговарајућих инструмената капитала и подобних обавеза из тачке 2. одредба под 2) ове одлуке, Народна банка Србије обезбеђује да се изврши независна процена

вредности из члана 128ћ Закона и да се, где је применљиво, спроведу мере заштите из тог члана.

13. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о ближим условима конверзије елемената допунског капитала банке, односно банке у реструктурирању и ближим условима и начину вршења отписа и конверзије обавеза банке у реструктурирању („Службени гласник РС“, бр. 30/2015).

14. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењује се од 1. октобра 2025. године.

ИО НБС бр. 44
12. јуна 2025. године
Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.